

РЕЛІГІЄЗНАВЧА ІНФОРМАЦІЯ

СПЕЦІАЛІЗОВАНА РАДА ІЗ ЗАХИСТУ РЕЛІГІЄЗНАВЧИХ ДИСЕРТАЦІЙ ВІДДІЛЕННЯ РЕЛІГІЄЗНАВСТВА ІФ НАНУ В 2012 РОЦІ

Савчук Олег Ігорович. «Зародження та розвиток соціального вчення в українському греко-католицизмі». Дисертація присвячена комплексному вивченню історичного розвитку та сучасного стану соціального вчення українського греко-католицизму в контексті його впливу на вітчизняне суспільство як на загальнодержавному, так і на регіональному рівнях (на прикладі Станіславівської єпархії (Івано-Франківської митрополії УГКЦ). Здійснено аналіз соціальних та суспільних важелів, що випливають з фундаментальних принципів Католицької соціальної доктрини ХІХ ст. переконливо довів, що синтез соціальної та національної складових є фізіономічною рисою соціального вчення УГКЦ, яке особливо яскраво відображене в поглядах і діяльності митрополита А. Шептицького. Теологічно-соціальний зміст спадщини А. Шептицького полягає у здатності перенести західноєвропейські соціально-економічні та морально-етичні виклики на соціальне поле України, належним чином конкретизувавши їх у контексті нагальних національних потреб та надавши їм у такий спосіб оригінального національного звучання. Відтворено систему антропологічних і соціальних поглядів християнської теології як загальної змістовної бази українського греко-католицького соціального вчення. Констатовано необхідність усебічного релігієзнавчого вивчення даного феномену, яка впливає із приналежної йому ефективної інтервенції у суспільне буття, що об'єктивно надає соціальному вченню УГКЦ статусу вагомого чинника у процесі гармонізації та оптимізації державно-церковних відносин і досягнення стабільності в українському суспільстві. Проаналізовано соціальне вчення українського греко-католицизму, як систему практичної модернізації ставлення даної християнської конфесії до соціальних „викликів часу”. Показано наявність соціальної дії на регіональних рівнях, власних потенціальних можливостей та специфічних методів імплікації у практику. Доведено, що практичний досвід соціальної діяльності українського греко-католицизму, завдяки активному включенню релігійного потенціалу церкви у вирішення назрілих проблем суспільства, виявляється і

реалізується як через євангелізаційно-пасторальну діяльність, так і шляхом впровадження конкретних харитативних проєктів.

Козловський Ігор Анатолійович. "Церква Христова" (Church of Christ) в контексті Реставраційного руху в християнстві: передумови виникнення, етапи розвитку і проблеми сьогодення». Дисертацію присвячено аналізу історії постання і розвитку, генезі та еволюції віровчення Реставраційного руху першої половини ХІХ століття у США та його магістральній течії «Церкви Христовій» (Church of Christ). Основні принципи руху Реставрації полягали у поверненні до новозавітного зразка у житті віруючих та їх конгрегацій. Пройшовши складний історичний шлях рух Реставрації, переживши кризи і розкол, трансформувався і дав початок різним конфесіям, представники яких вважають, що саме вони і є найбільш наближеними до зразка церкви Нового Заповіту. Найбільшою з усіх реставраційних течій є «Церква Христова» (Church of Christ), яка внаслідок діяльності американських місіонерів за роки незалежності України стала однією з тих нових для нашої країни християнських конфесій, що вже вкорінилися в український соціокультурний і релігійний контекст, збагативши його своєю специфікою.

Гура Олексій Анатолійович. «Політика радянської держави щодо об'єднань та церков релігійних меншин в УРСР в 1944 – середині 1960-х рр. (на прикладі римо-католицьких та юдейських громад)». У дисертації аналізується політика радянської держави щодо римо-католицьких та юдейських громад в Україні в 1944 – середині 1960-х рр. Розглядаються передумови, причини та основний зміст державно-партійної політики щодо зазначених об'єднань. Виділено етапи розвитку РКЦ та юдейських об'єднань в Україні. У роботі розкрито механізм реалізації державно-партійного курсу щодо релігії. У цьому контексті аналізується діяльність РСРК (пізніше РСР), її республіканських і обласних уповноважених. Показано вплив взаємин СРСР і Ватикану (Ізраїлю) на становище юдейських та римо-католицьких громад в Україні.

Гераськов Сергій Вадимович. «Роль сакрального у воїнських практиках (на прикладі Японії)». Дисертацію присвячено аналізу ролі сакрального в японських воїнських практиках. Висновується, що процес становлення та розвитку японських воїнських практик як релігійно-філософського явища був тривалим і закономірним, зважаючи на осмислення сакрального в японській традиції. Філософські візії на визначення місця релігії в житті самураїв дозволяють виділити онтологічне підґрунтя японських воїнських практик крізь призму їх зв'язків з релігійними ідеями; внаслідок проведеного аналізу виявлено існування специфічного, самурайського типу релігійності, який детерміновано впливом кількох релігійно-філософських систем. Цей тип суттєвою мірою

вплинув на формування релігійності сучасних японців. Самурайські традиції мали певний релігійно-філософський підтекст протягом всієї історії свого існування. Цей підтекст набував постійних змін, однак не зникав на жодному з етапів розвитку воїнських практик самураїв. Воїнські практики Японії були тісно пов'язані з сакральним від самого початку свого існування. Як наслідок, маємо закономірний вплив сакрального на воїнські практики сучасної Японії (будзюцу і будо). Найбільш показово це можливо простежити, аналізуючи систему айкідо як релігійно-філософський феномен. Осмислення сакрального в межах воїнських практик сучасної України (бойовий гопак і бойовий спас), як за формою, так і за змістом істотно відрізняється від ролі сакрального в японських будо. Це можна вважати закономірним наслідком розвитку українських воїнських практик, точніше відсутністю традиції наслідування в процесі цього розвитку.